

ಮಾನವ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಕಟನೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಮಾನವ ಕುಟುಂಬದ ಸಮಸ್ಯೆ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಜ ಗೌರವವನ್ನೂ ಸಮಾನವೂ ಅನನ್ಯಹಾರ್ಯವೂ ಆದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧರ್ಮಶಾಂತತೆಗಳ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪೇಕ್ಷೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮಾನವನ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ದಾರುಣಗೊಳಿಸಿದಂತಹ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣಮೆಸೆರುವುದರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಗಳು ಮಾರ್ಕಸವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಶವಾಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವೋ ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಅಂಜಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಅಭಾವಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮಹಾಶಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಸಾರಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೋ ಅಂಥಾ ಪ್ರಪಂಚದಾಗುವವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಕಟ್ಟಳೆಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅವಲಂಬನೆ ಹೊಂದಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲ್ಪಡದಿದ್ದರೆ, ಕೊನೆಯ ಉಪಾಯವಾಗಿ, ದುಷ್ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತೆ ಕ್ರೂರತೆಗಳನ್ನು ವಶೀಭೂತಿಸಿ ದಂಗೆಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ.

ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಸಂಬಂಧಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ.

ಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಾನವರ ಮೂಲಾಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮತ್ತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುವ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಪುನಃ ದೃಢೀಕರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು, ಗುರುತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮೀತ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿರುವುದರಿಂದಲೂ.

ಸದಸ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ, ಮೂಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಲು ತಾವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಲೂ.

ಈ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಸಾಧಾರಣ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣಾನುಭವಕ್ಕೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ.

“ಈ ನೂತನ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಕಟನೆ” ಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದೂ, ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿ ಅಂಗವೂ ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಸದಾ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೋಧನೆಯಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳ ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಶೀಲವಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೂ ಸಂದಾಯಕವೂ ಆದ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಬಂಧನೆ ೧.

ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯರಾಗಿಯೇ ಜನ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಘನತೆ ಮತ್ತೆ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಕೆ ಮತ್ತೆ ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹೋದರ ಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ನಿಬಂಧನೆ ೨.

ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುವ ಭೇದ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯಾಭಿಪ್ರಾಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೂಲ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲ, ಆಸೆ, ಹುಟ್ಟು ಅಥವಾ ಇತರ ಪದವಿಯಂಥವುಗಳ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಥವಾ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲವೇ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತ್ಯದ ಅಥವಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಲಿ, ಅಧೀನವಾದುದಾಗಲಿ, ಪರತಂತ್ರವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ

ಪರಭುತ್ವದ ಬೇರಾವ ಕಟಿಟಿನಲಾಲಾಗಲಿ.

ನಂಬಧನಿ ೩.

ಪರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಜೀವನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮತು ಆತ್ಮಸಂರಕ್ಷೆಯ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ನಂಬಧನಿ ೪.

ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲಾಗಲಿ, ದಾಸತ್ವದಲಾಗಲಿ ಯಾವನನೂ ಇರಿಸಲಾಗದು. ಗುಲಾಮತನ ಹಾಗೂ ವಯಾಪಾರಗಳು ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ನಂಬಧನಿ ೫.

ಯಾತನೆಯಾಗಲಿ, ಕಠಿಣಮಾ ಅಮಾನುಷಮಾ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನಕರಮಾ ಆದ ವರ್ತನೆಗಾಗಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಗಾಗಲಿ ಯಾವನನೂ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನಿ ೬.

ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಾಯದ ಸಮಕ್ಷಮದಲಿ ಪರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತಾನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ನಂಬಧನಿ ೭.

ಕಾಯಿದೆಯ ಸಮಕ್ಷಮದಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಮತು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಸಮಾನಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಯಾವ ಭೇದಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು. ಈ ಪರಕಟಿನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವರೋಧವಾಗಿಯೂ ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಯಾವ ಪರಕಟಿಣಿಗೆ ವರೋಧವಾಗಿಯೂ ಸಮಾನಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು.

ನಂಬಧನಿ ೮.

ಶಾಸನದಿಂದಾಗಲಿ ಕಾನೂನಿನಿಂದಾಗಲಿ, ತನಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂಲಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಯಾಯ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಪರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಪರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನಿ ೯.

ಮನಬಂದಂತೆ ಯಾವನನು ಬಂಧಿಸಲೂ, ಸೆರೆ ಅಥವಾ ಗಡಿಪಾರಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ನಂಬಧನಿ ೧೦.

ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಮತು ಯಾವುದಾದರೂ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೋಷಾತ್ಮಕವಾದ ತಪ್ಪನ್ನೂ ನಿರಾಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರರೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತರೂ ಆದ ನಿಯಾಯಸಭೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮತಿಯೊಡನೆ ಅನುಸಂಧಾನಗಳೆಲ್ಲ ಪರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು.

ನಂಬಧನಿ ೧೧

ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಬಹಿರಂಗ ವಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜಾಮೀನುಗಳನ್ನೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕಾನೂನುಗುಣವಾಗಿ ದರೋಹಿಯೆಂದು ತೀರಪಾಗುವವರೆಗೂ ತಾನು ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಸಮಯದಲಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ದರೋಹವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯದ ಅಥವಾ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವನನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನಿನ ಕೆಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ ದೋಷಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ದರೋಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲಿ ಯುಕ್ತವಾದ ದಂಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡವನ್ನು ಹೊರಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನಿ ೧೨.

ಯಾವನನ್ನೂ ಅವನ ರಹಸ್ಯ, ಕುಟುಂಬ, ಮನೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳ ವೈಷಯದಲ್ಲೂ ಅನ್ಯರು ಇಚ್ಛಾನ್ವಿತರವಾಗಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವರೋಧವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಿಬಂಧನಾ ೧೩.

ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಗಡಿಯಾಳಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು, ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕು.

ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ತನ್ನ ಅಥವಾ ಅನ್ಯರ ದೇಶಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಮರಳಿ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹಕ್ಕು.

ನಿಬಂಧನಾ ೧೪.

ಉಪದೇಶದ ದೇಶದಿಂದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಕ್ಕು.

ರಾಜಕೀಯದ ದೇಶಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವೈಷಯದಲ್ಲೂ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲಾಗದು.

ನಿಬಂಧನಾ ೧೫.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಕ್ಕು.

ಇಚ್ಛಾನ್ವಿತರವಾಗಿ ಯಾವನನ್ನೂ ಅವನ ಜಾತೀಯತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗೂ ಅವನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು.

ನಿಬಂಧನಾ ೧೬.

ಜಾತಿ ಜನಾಂಗ ಅಥವಾ ಮತದ ಯಾವ ಕುಟುಂಬವೂ ಇಲ್ಲದೇ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಲಗನವಾಗಲೂ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರಾ. ಮಹಾಹಕ್ಕು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಮಹಾ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಅದರ ಮೇಚ್ಛಾನ್ವಿತತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರಾ.

ಮಹಾವಿವಿಧವಾದ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಮಹಾವಿವಿಧವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಕುಟುಂಬವು ಸಮಾಜದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂಲಸಂಘಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಮಾಜದಿಂದಲೂ, ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೂ, ಸಂರಕ್ಷಣೆಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಗಳಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ನಿಬಂಧನಾ ೧೭.

ಏಕಾಗ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಇತರರೊಡಗೂಡಿಯೂ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಚ್ಛಾನ್ವಿತರವಾಗಿ ಯಾವನನ್ನೂ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದು.

ನಿಬಂಧನಾ ೧೮.

ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಭಾವನೆಯ ಅಂತಃಕರಣದ ಹಾಗೂ ಮತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕಾಗ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇತರರೊಡಗೂಡಿಯೂ ತನ್ನ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ, ಮತವನ್ನಾಗಲಿ, ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೂ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ ಬೋಧಿಸುವ, ರೂಢಿಸುವ, ಆರಾಧಿಸುವ, ಆಚರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಈ ಹಕ್ಕು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಿಬಂಧನಾ ೧೯.

ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ, ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೈವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಬಾಧೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸದಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಸರಹದ್ದುಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಯಾವ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೂ ವರತಮಾನವನ್ನೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೈವ,

ಸೌವೇಕರಿಸುವ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಸೌವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಈ ಬಾಧ್ಯತೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಂಬಂಧನೆ ೨೦.

ಸೌವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗ್ಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಭೆ ಸೇರಲು ಸಂಘಟಿಸಲೂ ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಇಂಥದೇ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಬೇಕು ಯಾವನನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಂಧನೆ ೨೧.

ತನ್ನ ದೇಶದ ಆಡಳಿತಿಯಲ್ಲೇ ಸೌವತ್ಯ ಅಥವಾ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಆರಾಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರತಿಯೊಬ್ಬನು ಮುಖಾಂತರ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಸಮನಾಗ್ಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ಜನಗಳ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಡುವ ಸತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಮಾನವಾಗಿಯೂ ಮತದಾನಮಾಡಿರುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲೇ ಈ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತೆ ಗೋಪ್ಯವಾಗ್ಗೆ ಮತದಾನಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಸದ್ಭಾವದ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗ್ಗೆ ಮತದಾನಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೇ ಇದು ಜರುಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ನಂಬಂಧನೆ ೨೨.

ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು. ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೂ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ನೈಸರ್ಗಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಾಯತ್ನದ ಮೂಲಕವೂ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕವೂ ಮತ್ತೆ ಪರತಿಯೊಬ್ಬನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮತ್ತೆ ಆದಾಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಅನುಭವಿಸುವ ಬಾಧ್ಯತೆ ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಂಧನೆ ೨೩.

ದುಡಿಯಲೂ, ನೌಕರಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗ್ಗೆ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲೂ, ದುಡಿಮೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕರಾರುಗಳಿಗೂ, ನೌರದ್ಯೋಗದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಪರತಿಯೋಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರನಾಗೂ ಉಚಿತವೂ ಲಾಭದಾಯಕವೂ ಆದ ಪರತಿಫಲಕ್ಕೂ, ತನಗೂ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ, ಮಾನವ ಗೌರವಾರ್ಹವಾದ ಜೀವನಕ್ಕೂ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಮಾಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ಪುರವಣಿ ಪಡೆಯಲೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ತನ್ನ ಸೌವಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೂಟಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಂಧನೆ ೨೪.

ವರಾ ಮೌಶ್ವರಾಂತಿಗಳಿಗೂ ಉಚಿತಪರಮಿತಿಯುಳ್ಳ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಮಯಕ್ಕೂ ವೇತನ ಸಮೀತವಾದ ಕಾಲಕಾಲದ ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ನಂಬಂಧನೆ ೨೫.

ಅನ್ನ ವಸ್ತು, ವಸ್ತು ಮತ್ತೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜತನ ಸಮೀತನಾಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಕ್ಷೇಮಾರೋಗ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪಡೆಯಲೂ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲೂ ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು; ಮತ್ತೆ ನೌರದ್ಯೋಗ, ಕಾಯಿಲೆ, ದೌರಬಲ, ವೈದ್ಯವೈದ್ಯ, ಮುಪ್ಪುಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ತನ್ನ ವಶವಲ್ಲದವು ಇತರ ಉಪಜೀವನದ ಅಭಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಲು ಪರತಿಯೋಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಬಾಣಂತಿ, ಮತ್ತೆ ಬಲಿಯ ಇವರೂ ವಶೇಷ ಪರಾಂಬರಿಕೆ ಮತ್ತೆ ನೆರವುಗಳಿಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆ ಪಡೆದವೆ. ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ರೀತಿಯ ಜನಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಸಮಾಜ

ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವು.

ನಂಬಂಧನ ೨೬.

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಪರಾಧಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂಲ ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು. ಪರಾಧಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕಡೆಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಿಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಶಿಕ್ಷಣಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವವು. ಮತ್ತೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ದೊರೆಯಲಾಗುವದು.

ಮಾನವ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತಲೂ, ಮಾನವನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಮೂಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಮನನಣಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲೂ, ಶಿಕ್ಷಣವು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗುವದು. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತೀಯ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನೂ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತೃಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಆದ್ಯಾಧಿಕಾರವುಂಟು.

ನಂಬಂಧನ ೨೭.

ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು, ಕಲೆಗಳನ್ನನುಭವಿಸಲೂ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಫಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ತನ್ನ ಕರ್ತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಥವಾ ಕಲಾಕೌಶಲ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಫಲಿಸುವ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಅದಾಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಂಧನ ೨೮.

ಈ ಪರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸ ಬಹುದಾದಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವೂ ಆದ ವೈಯವಿಕಗಳಿಗೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು.

ನಂಬಂಧನ ೨೯.

ಕೇವಲ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಂದ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ನೌರಾತಂಕವೂ, ಸಂಪೂರ್ಣವೂ, ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೋಸುಗ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು.

ಪರಜಾಪರಿಭುತವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಇತರರ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಅಂಗೀಕಾರ ಮತ್ತೆ ಮನನಣಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೋಸುಗವೂ, ಸದಾಚಾರದ ಯಥಾರ್ಥ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಸ್ತು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಕೇವಲ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನೌಚಿತವಾದಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿರಬೇಕು.

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೂ ತತ್ವಗಳಿಗೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗಿಲ್ಲ.

ನಂಬಂಧನ ೩೦.

ಯಾವ ಪರಾಂತರ್ಜನಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕಗಳಿಗೂ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಲಿಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಂಬುದಾಗಿಯೂ ಈ ಪರಕಟನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.